

DRUŠTVENE VIJESTI I OBAVIJESTI

Od Saveza inženjera i tehničara Hrvatske — Zagreb, primili smo pismo slijedećeg sadržaja:

SAVEZ INŽENJERA I TEHNIČARA HRVATSKE

Zagreb, Berisalvićeva 6

Broj: 28/67

Zagreb, 20. VI 1967.

Stručnim savezima inženjera i tehničara Hrvatske, općinskim i gradskim društvima inženjera i tehničara Hrvatske

Ove jeseni, vjerojatno koncem septembra, održat će se Skupština Saveza inženjera i tehničara Hrvatske. Kao što je najavljeno na sjednici proširenog predsjedništva, održanoj 14. III o. g., na Skupštini će se razmatrati pitanja o mjestu, ulozi i daljnjoj izgradnji inženjersko-tehničarske organizacije u našoj republici. Slična pitanja razmatrala je Skupština SIT Jugoslavije, održana 10. VI o. g., o čemu su ovih dana objavljene iscrpne informacije u IT-novinama.

Navedena pitanja su bila skoro stalno prisutna u radu naše organizacije (upozoravamo na plenumu SITH u aprilu 1965. i februaru 1966., kao i skupštine stručnih saveza).

Ovim pismom želimo podsjetiti stručne i teritorijalne organizacije na neka bitna pitanja, o kojima bismo željeli zauzeti stavove u zaključcima Skupštine, s molbom da ih naše organizacije u periodu do Skupštine još jednom razmotre i da nam upute svoja mišljenja o njima.

1. Na plenumu održanom u februaru 1966. predloženo je, da se izvrše izmjene Statuta SITH u skladu sa ustavnim promjenama i novim položajem stručno-društvenih organizacija u zemlji. Ovaj nacrt Statuta, kojeg se prema zaključku Plenuma, prdržavaju naše organizacije u proteklom vremenu, treba da potvrdi ili izmijeni Skupština. Radi lakšeg okupljanja članstva i bolje mogućnosti prilagodavanja lokalnim uvjetima, smatramo da organizacione forme u Savezu trebaju biti nešto elastičnije i da omoguće raznovrsne oblike okupljanja inženjera i tehničara (stručna i opća društva, stručne podružnice pri lokalnim društvima, specijalizirani komiteti, odbori i sekcije, društva pri poduzećima itd.) kao što je predviđeno u nacrtu Statuta. Ne bi trebalo posebno forsirati pojedine oblike okupljanja u koliko takovi oblici ne predstavljaju želju zainteresiranog članstva.

2. Nacrtom Statuta predviđeno je postojanje stalnih komisija pri SITH, koje je sadržavao i raniji Statut (komisija za produktivnost, za naučno-istraživački rad, za kadrove i školstvo, te za štampu). Sastav tih komisija birala je Skupština. Iskustvo je pokazalo, da je rad ovih tijela bio povremen i da najčešće nije obuhvatio najaktuelnija pitanja, koja su interesirala članstvo i zajednicu. Smatramo da bi trebalo razmotriti da li su potrebne komisije sa stalnim sadržajem rada i stalnim sastavom i koja su potrebne. Ujedno bi trebalo omogućiti, da Glavni odbor SITH može obrazovati komisije (radne grupe) za aktuelna pitanja, koja se pojavljuju tokom djelovanja Saveza između skupština, kao i odabrati njihove članove.

3. U želji da se stvori osnova za šire okupljanje inženjera i tehničara u našim organizacijama, trebalo bi na Skupštini jasno deklarirati stav, da će SITH voditi brigu o sadržaju obrazovanja tehničkih kadrova, njihovom zapošljavanju, oblicima i sadržaju njihovog prihvata u radnim organizacijama, njihovom smještaju na odgovarajuća radna mjesta, stručnom usavršavanju i drugim pitanjima, koja suštinski interesiraju inženjere i tehničare. Ta briga treba da počne već od općeobrazovnih srednjih škola, gdje bi se trebalo jače angažirati na pitanjima sadržaja i oblika tehničkog odgoja, te od tehničkih srednjih škola, kod kojih bi se utjecalo na ujednačenje nastavnih programa i racionalno kapacitiranje tih škola. Uz učvršćenje postojećih veza sa fakultetima i Sveučilištem po pitanjima oblika i sadržaja visokoškolskog obrazovanja, trebalo bi šire otvoriti vrata naših organizacija studentima odgovarajućih struka. Studentima bi trebalo omogućiti prisustvovanje stručnim raspravama i informirati ih o djelatnostima naše organizacije. Izdavačke organizacije naših stručnih saveza (časopisi) bi trebale studentskim organizacijama i klubovima besplatno dostavljati nekoliko primjeraka svojih izdanja, radi informiranja svojih budućih redovnih članova. Istovremeno bi trebalo omogućiti objavljivanje informacija o problemima i aktivnostima studenata odgovarajuće struke u publikacijama stručnih saveza.

4. Organizacije SITH, a posebno stručni savezi, trebalo bi da stalno prate rad tehničkih škola i fakulteta, te da sugeriraju rješenja kojima bi se omogućilo da nastava u tim školama odražava aktuelna stremljenja tehničkog napretka u svijetu. Jedna od postojećih aktuelnih tema je unosenje i razvijanje suvremenih oblika nastave, uz aktivno učešće đaka i studenata u nastavi, umjesto pasivnog slušanja predavanja.

4a. Brzi napredak nauke i tehnike obavezuje sve inženjere i tehničare da prate napredak tehničkih nauka i suvremene tehnologije. Permanentno stručno informiranje i usavršavanje također se može ostvariti stalnim kontaktom naših stručnih saveza sa tehničkim fakultetima i visokim školama. Ovakovi kontakti, koji su uobičajeni u nekim zemljama, kod nas još nisu ostvareni u širim razmjerima. Realizacija ove suradnje, putem kraćih ili dužih seminara za usavršavanje ili povremenih specijaliziranih predavanja, od nepobitne je koristi, kako za diplomirane stručnjake, tako i za kvalitet nastave u visokim i višim školama.

5. Stručni Savezi SITH treba da se javno deklariraju i organizaciono pripreme, da u periodu deetimizacije već sada preuzmu niz stručnih poslova, koji su u interesu članova i cijele društvene zajednice. Mislimo ovdje na stručne ispite, revizije tehničkih elaborata, pomoć inspekcijским službama, izradu regulativa i tehničkih propisa, kontrolu kvalitete proizvodnje itd. Ti su poslovi, u sastavu državne uprave, do sada koštali jako mnogo, bili su izvršavani od uskog kruga ljudi — često puta ne vrhunskih stručnjaka. Zato je potpuno opravdano tražiti, da se prenosom tih poslova organizacijama

SITH, osiguraju i zato potrebna financijska sredstva, tim više što su od ove godine sve organizacije SITH isključivo na samofinanciranju. Obavljanje tih vrsti poslova u stručnim savezima predstavljalo bi jedan viši kvalitet, jer se unutar stručnih organizacija mogu odabrati najbolji stručnjaci, elaborate bi mogao razrađivati širi krug, a još širi krug članstva bi te radove, kroz javnu raspravu, prokomentirao i verificirao.

6. Daljnja presudna promjena u metodama našeg rada trebala bi se sastojati u čvrstom organizacionom povezivanju sa faktorima društva tj.:

a) Sa Privrednom komorom — jer naše stručne organizacije ne mogu pretresti projekte organizacionih i ekonomskih zahvata njenih organa i svojim stavovima utjecati na poboljšanje tehničke kvalitete tih zahvata. Članovi organa komore iz redova tehničkih stručnjaka mogu i trebaju konzultirati mišljenje članova iz svoje struke i specijalnosti prije iznošenja svojih stavova pri odlukama u tim organima. Takvi stavovi imat će veću težinu i više će koristiti zajednici.

b) Sa Sindikatom — jer kroz brigu oko svog članstva, oko njegovih životnih problema i daljnog tehničkog napredovanja preuzimamo tako reći cjelokupnu brigu, koju o radnim ljudima inače vodi sindikat, na sebe u tom smislu postavljamo svojevršno odjeljenje sindikata za određenu kategoriju ljudi tj. tehničku inteligenciju. S tim u vezi potpuno je opravdano tražiti za obavljanje te funkcije ustupanje jednog većeg dijela članarine, koju naši članovi plaćaju sindikatu.

c) Sa Socijalističkim savezom — jer u svim društvenim kretanjima tehnička inteligencija u privredi, obrazovanju i naučnom radu ima značajnu ulogu, koja je danas još više potencirana potrebom bržeg sprovođenja privredne i društvene reforme uočenom potrebom prestrukturiranja radne snage u radnim organizacijama, višim tehničkim nivoima kadrova itd.

d) Najtješnja veza treba da bude sa organima zajednice u komuni, gdje organizacija SITH treba da postane njihov stalni suradnik, stalna verifikacija svih tehničkih zahvata u komuni. I po tom pitanju proces deatizacije, koji je ubrzan u zadnje vrijeme, sam po sebi nameće tu ulogu našim organizacijama.

e) Naše organizacije treba da razvijaju suradnju sa Savezom ekonomista i njegovim društvima, kao i sa drugim odgovarajućim stručnim i naučnim organizacijama.

7. Organizacije SITH mogu da odigraju značajnu ulogu kod unapređenja tehničke kulture, putem pomoći i stalne suradnje s Narodnom tehnikom i njenim organizacijama, a naročito Savezom pronalazača, Društvom za širenje naučnih saznanja »Nikola Tesla« itd.

8. Naše organizacije, a naročito stručni savezi treba i dalje da razvijaju usku suradnju s privredom i radnim organizacijama kod rješavanja konkretnih i aktualnih privrednih problema putem stručnih savjetovanja, izrade stručnih mišljenja, organiziranjem stručne dokumentacije, te suradnjom kod prenošenja stručnih iskustava iz zemlje i inozemstva. U tom cilju treba i dalje razvijati oblike udruživanja, koji će omogućiti obrađivanje tematike iz užih specijaliziranih oblasti i povezivanje sa međunarodnim specijaliziranim organizacijama. Kod ove aktivnosti trebalo bi jače povezivati i uključivati osnovne i teritorijalne organizacije.

9. U sprovođenju svega ovoga, što predstavlja ekskluzivni interes našeg članstva, a i šire društvene zajednice, naše organizacije ni za jedan trenutak ne smiju ispustiti iz vida, da svaki naš stručnjak istovremeno treba da bude i aktivni društveno-politički radnik, informiran o svim društvenim i političkim kretanjima, da bude aktivan u organima samoupravljanja — jednom riječi da bude samoupravljač sa najvišom tehničkom razinom.

Uz ove teze, koje Vam dostavljamo na razmatranje, koristimo priliku da Vam skrenemo pažnju na pitanje sastava i načina rada budućeg rukovodstva SITH. Rukovodstvo SITH, kojem je namjena objedinjavanja stručnih saveza i lokalnih općih tehničkih organizacija, trebalo bi biti stalno informirano o djelatnostima tih organizacija i njihovim problemima, povezivati ih, te surađivati s njima. Jedna od mogućnosti za to je, da sadašnje Predsjedništvo zamjeni odbor, sastavljen od predsjednika svih stručnih saveza, koji bi, za određena vremenska razdoblja, između sebe birao predsjednika. Ovakva organizacija rukovodstva SITH vjerojatno bi zahtijevala uključivanje jednog profesionalnog tajnika. U koliko bi prevladalo mišljenje o zadržavanju dosadašnjeg načina rukovodstva, trebalo bi konzultirati članstvo o prijedlozima kandidata za novog predsjednika, potpredsjednika, dva tajnika, te blagajnika SITH. Kod toga bi trebalo nastojati, da to budu mladi ljudi iz stručnih saveza, koji su do sada bili u manjoj mjeri zastupljeni u rukovodstvu SITH. Princip rotacije u rukovodstvima trebalo bi šire i dosljedno provoditi. Drugovi, koji su već niz godina na odgovornim dužnostima u našim organizacijama, mogu i nadalje korisno poslužiti pružanjem savjeta, te prenošenjem organizacionih i stručnih iskustava.

PREDSJEDNIK:

Boris Bakrač, dipl. inž.